

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suavis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt Primvm. Noua rerum capita Tridenti perpendi copta. Indictum
Romae bellum in Protestantes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

Quæ de Episcoporum in suis sedibus mansione Decreto proposita,
& de amouendis obstaculis. Expensa Suavis dicta de Sacerdotiis,
& de Regularium immunitatibus. Sessio concorditer habita de Iu-
stificationis Decreto ; sed per magnam sententiarum Varietatem
in emendationis Legibus. Redargute Suauiana in ea Decreta ani-
maduersiones Grammaticæ, Theologicæ, Historicæ, Politicæ.

C A P V T P R I M V M.

Nova rerum capita Tridenti perpendi cœpta. Indictum
Romæ bellum in Protestantes.

ENOR Decretorum, & ratio progrediendi in argu-
mento Iustificationis, & Episcoporum in suis Ecclesiis
mansio[n]is, atque in eius obstaculis remouendis, tum
Pontifici, tum delectis ab eo viris Romæ placuerunt.

1. Interea Legati responso non expectato sollicitè ag-
gressi sunt opus future Sessioni destinatum ; coque libentius huic
rei laborem impendebant, b quod ipsi videbantur à Iustificationis ar-
ticulo cetera dogmata pendere, & ex Decreto mansio[n]is, eiusque
obices auferendi, reliqua morum leges : quare duobus hisce Capitibus
constitutis, c sperabant & difficultibus & Concilio finem
breui imponendum ; qui vehementer exoptabatur, ob loci condi-
tionem & valetudini noxiā, & intutam libertati. Atque ex al-
tera parte spem omnem abiecerant fore vñquam, vt Cæsar transla-
tioni acquiesceret : cùm compertum esset, quamquam ille captum
consilium progrediendi in articulis Fidei tulisset ægerrimè ; tamen
ab eius Administris toleranter deuoratum, ne ansam animorum
motibus præberent. Romæ verò pari solicitudine Theologorum
adhibebatur doctrina ad dogmata perpendenda, Consultorumque
prudentia in emendationis negotio. Quinque præcipue erant
Theologi, Franciscus Romeus, Generalis Prædicatorum Magister,
qui duobus aliis sui Ordinis vtebatur ; Bartholomæus Spina, sacri
Palati Magister; Albertus à Cattaro, etiam Dominicanus, qui exi-
guæ ætatis spatio haud exiguum nomen sibi comparauerat; Ioannes
Iacobus Barba Augustinianus, Pontificio Sacario Praefectus, iam
tum A prutinis Infulis donatus, d & Dominicus nescio quis eiusdem
Ordinis Theologie Magister.
2. Verūm alias armis sub eos dies bellum hæreticis parabatur. Tri-
Confistor,

1546.

a Literæ
Farnesijs ad
Legatos,
30.Iunij
1546.
b Totum
extat in Epi-
stola Lega-
torum ad
Farnesium,
26.Iunij.
c Literæ Le-
gatorum ad
Farnesium,
26.Iunij
1546.

d 26.Maij
1546. vt
in Actis

Pars I.

V u u dentinus

1546.

dentinus in Germaniam, ut narrauimus, accersitus à Cæsare, ad Pontificem postea illius iussu perrexerat, fœdus inter utrumque confitetur ad hæreticos subigendos. Idque tandem 22. Iunij in generali Purpuratorum Cœtu coram Pontifice sanctum, ubi Augustinus Cardinalis Triuultius pactionis capita recitauit; quæ erant ha-
iusti modi:

Cùm tot annos Germania diuexaretur ab hæresi, cum summa rei tum sacræ tum profanæ iactura, nec extra cladis extremæ di-
cimen; cumq[ue] innumeris rationibus illius tranquillitas fuisset
quæsita, sed ablique fructu; tandem huiusc rei gratiâ Tridenti Syn-
odum coactam: at denuntiassæ iam Lutheranos atque Smalcaldi-
cos, nolle se illi subiacere. Quapropter, ut opera memoratæ Syn-
odo celebrandæ nauaretur ad Dei gloriam, & Christianæ Repu-
blicæ utilitatem, ac potissimum ipsius Germaniæ, Pontifici ac Ca-
sari visum esse, ut ambo in hisce pœtis mutuò conuenirent.

Cæsarem, opitulante Pontifice, bellum mense Iunio susceptum in Protestantes Smalcaldicos, ceterosq[ue] hæreticos, atque omni vi conaturum, ut ad veram veteremque Religionem, abfolutamque Sedis Apostolicæ obedientiam eos compellat: ipsi tamen interea licere idem ipsum mitioribus rationibus experiri. Sed quoniam hæc fœderis capita nonnisi exeunte Iunio firmata, ut dictum est, ad eorum calcem adiectum erat, eundem tunc vertentem Iunium intelligi, conditionemque suprà recensitam ex eo fuisse positam, quod eius exemplar multò ante à Cæsare Romanæ prescriptæ fuerat.

Haud fas esse Cæsari cum iis hæreticis in concordiam accedere, quæ illius fœderis summæ repugnaret; aut quidquam in Religious negotio illis concedere, absque diserto Pontificis, seu Pontifici Legati consensu.

Intra mensim à fœderis die, deponenda esse à Pontifice Venetiū centum aureorum millia, quæ vnâ cum aliis totidem Augustana numeratis, à Pontificiis Ministris expenderentur in vium belli; quo quacumque de causa cessante, integrum esset Pontifici ea sibi resumere.

Obstringi Pontificem ad mittenda, alendaq[ue] stipendio suo per sex menses, nisi priùs bellum conficeretur, ad expeditionis subdi-
gium, duodecim peditum millia, & quingentos Equites, cum Apo-
stolico Legato, qui eas copias duceret regeretque eo temporis ip-
tio, præter ordinarios Centuriones ac Duces.

Vt Pontifex Cæsari concederet ad hanc expeditionem, modo

* Extant
omnia in
Actis Con-
cilio.

Historiæ
Concilii Tri-
dentini
Actis 2.
STEV
S.

1546.

alias visitato, dimidiam partem prouentuum vnius anni ex Hispanicis Ecclesiis: facultatem pariter impertiretur, vendendi quingen- torum millium scutorum pretio beneficiaria oppida ab Hispaniae Monasteriis possessa, quae in hoc bellum, nec alium in usum expen- derentur; ita tamen, ut Carolus iisdem Monasteriis damnum com- pensaret aequali fructu, vel ex praediosis, vel ex aliis redditibus decer- pendo, eo sibi accepto lucro, quo bona iurisdictione praedita iis præcellunt, ex quibus solus fructus excipitur. At cum ea con- cesso esset iniuitata, per eas cautiones moderationesque haberetur, quae Pontifici viderentur, & per cuiusdem curatores perficeretur. Hoc tamen extreum caput comperto Vaticano Senatu minimè comprobatum; qui debebat etiam leges federis iureiurando fir- mare, quod mox narrabitur: sed decretum est, ut quapiam aliâ ratione utilitati Cæsaris consuleretur.

Vt bello durante, ac præterea sex eo absoluto proximis mensibus ambo Principes mutuâ sibi ope preftò essent, aduersus eos qui alteru- tri ad hoc bellum obturbanum molestiam inferrent. Quam pactio- nem falso narrat Suavis sanctam peculiari arcanoq; scripto, quod Re- gem Galliæ, quem indicabat, celaretur; cum reuerà fuerit in pleno Cardinaliu Coœtu perlecta, & in Actis Senatus inter ceteras adscripta.

Fas esset cuiilibet Catholico Principi venire in partem fœderis, cum ea oneris honorisque conditione, quam cuiusque dignitas po- stularet.

Vt denique pacta facri Collegij confessione probarentur. His posteâ subscriptere Pontifex, & pro Cæsare Madruccius, ac Ioannes Vega ipsius Orator, & ad ea re perficienda designatus est in Se- natu ^a Legatus expeditionis Farnesi Cardinalis.

Dein 4.Iulij, die Dominico Sacrum coram Pontifice celebratum in templo Capitolino, S. Mariæ in Ara Cæli dicto, quod in pecula- ri tutela & Cæsaris & populi Romani est: ibique Paulus crucem solenni ritu tradiit Legato, eiusque fratrem Octauium Farnesium supremum exercitus Pontificij Ducem constituit, vexillo solenni- ter consecrato. Et eterque abeuntium specie iter cooperunt, ac Le- gatus comitante Cardinalium Collegio usque ad Portam Flami- nianam perrexit; tametsi reipsa Româ non decesserit, nisi post mul- tos dies, ^b de recentium hominum more, quo solennitas operis & opus ipsum coniungi non solent.

Certiores de re peracta Legatos Tridenti reddidit Farnesius, & copiosius ^c Masseius, qui Pontifici à Secretis erat. Considerabant hi, tametsi plurimum discriminis esset in bello, nihil tamen in pace

a 25. Junij.

^b 13. Iulij
Romæ de-
gebat, ut pa-
tet ex eius
Epistola ad
Legatos
scripta.
^c Literis

V u u 2 supera- ^{13. Junij.}

1546. superfluisse spei de concilianda Germania; nisi gladius distingetur, febri hecticā moriendum: Concilium vero armorum vi confirmatum, fortī brachio animoque constanti rem peracturum, cum ipsius Tribunal armatos quasi apparitores praealidum exercitum haberet, & suarum quasi executorem sanctionum Carolum Quintum.

C A P V T I I.

Congressus Tridenti de Iustificatione, ac Episcoporum mansione apud suas Sedes.

HÆc Româ ad Concilij Præsides perscripta; qui neque mentis, neque corporis laboribus in eo promouendo parcerant. Suavis narrationem exorditur eorum, quæ post quintam Sessionem ibi sunt agitata, tot mendis refertam, perinde ac si studiasset à vero secedere. Dicit habitum fuisse Cœtum 18. Iunij proximè post Sessionem: sed reapse primus Cœtus 21. Iunij coactus

Ibi Legatorum iussu lectum à Massarello scriptum de Iustificante discutienda. Verum nihil ex scripto recitatum, sed Cerinus, cum primus Collega ex morbo non adesset, ea de re in congressu locutus.

Cæsarianos Præsules alienum animum ab ea tractatione præcessisse, cauifatos, Madruccij missione à Cæſare Romam facta, indicari aliquid grandioris moliminis, quod chartæ committendum non esset: sed cùm alij oppositum sentirent, dixisse Legatos, Prævia rerum examina, earum sanctiones non esse; adeoque non mihi conducibile videri, temporis compendium facere. Et tamen hac omnia merum somnum, in quo somnio ne partes quidem per se verae; cùm ibi disputatum amplius non fuerit, an dogmatum definitio continuanda.

In subsecuta Congregatione, proposito à Legatis mansionis articulo, Vasonensem dixisse, ea de re nihil agi posse, nūfabilitatis priuilegiis, aliisque obstaculis, Episcoporum administrandi à Romana Curia obiectis; ac proinde Legatos adactos, ut linerent de his etiam agi. Nihil à vero non discrepat. Legati non in secundo, sed in priori congressu de hoc locuti: neque nudum mansionis negotium proposuere, sed aiebant, cùm ad eam Patres se paratos ostenderent, oportere potius mentem adiucere ad obices amouendos: adeoque notarent singuli, quæ in sua quisque Ecclesia experirentur; quamquam in difficultates res offensura esset, non quæ parte à Romano Pontifice; sed quæ à profanis Principibus pende-

* Quæ narrabantur de rebus in Concilio diētis aut gestis, usque ad translatiōnem, extant præter alia monumenta in secunda parte Actorum Pauli Terrij; in qua sunt in somma Patrum sententiae, ac minora Theologorum, diēta in Cœribus publicis & priuatissimis.